

Geniet van het leven, het duurt maar even ? (Pred.2)

“Geniet van het leven.....”

Dat is nu niet direct een titel voor een kerkdienst. Want laten we eerlijk zijn. Gelovigen staan nu niet bepaald bekend als de levensgenieters bij uitstek. En het is toch ook zo dat de bijbel juist de mensen veroordeelt die meer liefde hebben voor genot dan voor God.

“Geniet van het leven, het duurt maar even....”

Deze uitspraak zul je dan ook eerder buiten de kerk verwachten dan in de kerk. Onze samenleving wil ons laten geloven dat genieten ongeveer het hoogste goed is geworden. Al je behoeften moeten zo snel mogelijk bevredigd. Of het nu over eten, drinken, vakantie, seks of iets kunnen kopen gaat.... Je moet het nemen. Je verdient het. Je hebt er recht op. Omdat je het waard bent! Tenminste dat is wat de TV reclame ons wil wijs maken.

Toch is het zo dat God de mens geschapen heeft met het vermogen om te genieten. Ook daarin is de mens anders dan de dieren. Een hond of een kat geniet weliswaar als hij in het zonnetje ligt of als hij geaaid wordt. Maar wij kunnen al genieten van het idee dat het bijna vakantie is. Of we genieten als we terugdenken aan een feest wat gezellig was.

Nu staat er in de bijbel heel weinig over genieten. Het enige bijbelboek dat dit onderwerp aansnijdt is Prediker. En dan moet je nog goed opletten ook. Want als je Prediker leest krijg je in eerste instantie de indruk dat er een pessimist aan het woord is, in plaats van een levensgenieter. Predikers bekendste uitspraak is: Alles is ijdelheid! Of zoals de NBV het zegt: alles is lucht en leegte! Dat klinkt nu niet bepaald vrolijk. Nu is het wel opvallend dat het boek Prediker juist wordt voorgelezen tijdens het Loofhuttenfeest. Kenmerkend voor dit feest is dat er 7 dagen uitbundig feest wordt gevierd. Genieten dus.

Wat kunnen we nu leren over genieten van Prediker, of Salomo, want hij is de schrijver van dit boek. Dat blijkt uit de aanhef van hfdstk 1 :

“Hier volgen de woorden van Prediker, zoon van David en koning in Jeruzalem”.

Nu had David meerdere nakomelingen, maar naar mijn idee zijn de verzen 12 en 16 voldoende overtuigend dat het om Salomo gaat:

“Ik, prediker, was koning van Israël in Jeruzalem. Ik heb met heel mijn hart elke vorm van wijsheid onderzocht....”

“Ik heb meer en groter wijsheid verworven dan iedereen die voor mij in Jeruzalem heeft geregeerd”.

Salomo is de enige nakomeling van David die bekend stond vanwege zijn wijsheid. Hij heeft een groot gedeelte van het boek Spreuken geschreven. In de aanhef van Spreuken staat dat de spreuken van Salomo wijsheid bieden en een leidraad zijn voor ons leven.

In het 2^e hoofdstuk van Prediker lezen we wat Prediker dacht:

“Kom, laat ik proberen de genoegens van het leven te smaken en te genieten van het goede”.

Vervolgens probeert Prediker te ontdekken of de dingen waar mensen zich mee bezig houden werkelijk geluk brengen.

Hij dompelde zichzelf onder in de wijn staat er in vs. 3.

Bij dat onderdompelen krijg je de indruk dat het meer is dan ‘een pilsje op z’n tijd’. Salomo heeft overvloedig gedronken om te ondervinden of drank hem de vreugde kon geven die hij zocht.

Daarna heeft Salomo geluk gezocht in bezit. Hij liet grote paleizen bouwen, legde wijngaarden en tuinen en parken met mooie waterbekkens.

Daarna vergaarde hij slaven, slavinnen, runderen, schapen, geiten, meer dan iemand ooit heeft gehad in Jeruzalem. Hij liet muzikanten, zangers en zangeressen opdraven en niet te vergeten, hij heeft het genot geproefd van vele, vele vrouwen.

Alles wat er maar te genieten was heeft Salomo uitgeprobeerd. En uiteindelijk kon Salomo maar één conclusie trekken: het is allemaal lucht en najagen van wind. Het had geen enkel nut onder de zon! En het gevolg was dat Salomo depressief werd. (vs.17) Hij kreeg een afkeer van het leven. Alles ging hem tegenstaan. Wat heb ik eraan. Alles wat ik verkregen heb, moet ik nalaten aan m’n opvolger.

Als je nu niet verder leest dan krijg je inderdaad de indruk dat Prediker een pessimist is. Een zwartkijker. Zelfs de leuke dingen van het leven hebben hem geen vreugde gebracht.

De grote vraag is dan ook: wat wil Prediker ons nu leren? Of beter gezegd: Wat wil God ons leren? Want God heeft ervoor gezorgd dat het boek Prediker in de bijbel is opgenomen? Ook Prediker is Gods Woord!

Is Gods Boodschap dat het leven zinloos is?

Is Gods Boodschap dat genieten fout is?

Er zijn gelovigen die over het leven spreken als over een jammerdal of tranendal.

Toch geloof ik niet dat dat de boodschap van Prediker is. Prediker wil ons laten zien genieten nooit een doel op zich mag worden. Als je dat gaat doen dan loop je vast. En dat was wat Prediker overkwam. Hij wil ons laten zien dat 'genieten als doel' onverzadigbaar is. Dan krijg je een afkeer van het leven. Je wordt onmachtig om echt te genieten van het goede.

Weet je wat de uiterste consequenties zijn van 'genieten als doel':

Je raakt verslaafd. Je kunt niet meer buiten de dingen waar je in het begin van genoot. En dan maakt het niet uit of je het over alcohol of roken hebt. Over drugs of over gokken. Over seks of over winkelen. Over eten of TV kijken.

Een andere consequentie van 'genieten als doel' is dat je hele denken 'ik-gericht is'.

Als ik het maar goed heb, als ik maar geniet, als ik maar.....

En die manier van denken is volledig in strijd met de bijbel.

Hoe moet je nu als gelovig mens omgaan met genieten?

Er zijn mensen die ontdekten dat 'genieten als doel' leeg is en daarom zijn ze als reactie daarop zich allerlei dingen gaan ontzien. Soms zijn ze elkaar zelfs geboden gaan opleggen: raak niet, smaak niet en roer niet aan. (Col. 3:20) De apostel Paulus noemt dit zelfbedachte godsdienst, zelfvernedering die geen enkele waarde heeft.

Er zijn zelfs mensen die het huwelijk verboden hebben, of zichzelf gingen kastijden.

Onlangs zag ik in een film over Luther hoe de mensen op hun blote knieën een trap op gingen en op iedere trede het Onze Vader opzeiden. Hen werd wijsgemaakt dat dit God behagen zou.

Een leer van dwaalgeesten zegt Paulus. Laat je niets wijsmaken.

Maar het andere uiterste komt ook voor. Soms met de vroomste bedoeling. De theologie van de overvloed. In deze kringen wil men je graag laten geloven dat God wil dat je succes hebt in het zakendoen. Dat God wil dat je altijd gezond bent. Jouw succes en jouw genieten wordt dan een geloofsdoel.

In 1 Tim. 6:10 veroordeelt Paulus dit denken. Het geloof is niet een winstgevend zaakje. God is niet uit op jouw succes. Hij is erop uit dat je Hem leert kennen en liefhebben en vertrouwen. En zelfs de moeilijke en verdrietige dingen van je leven gebruikt Hij om dat te bereiken.

Hoe komen we nu in balans?

Niet door genieten tot hoofddoel te maken, dat zal duidelijk zijn. Maar ook niet door een leven te gaan leiden van onthouding op allerlei terreinen. En nog minder door aan de haal te gaan met een succesevangelie.

Laten we nog eens teruggaan naar Prediker.

Prediker heeft het steeds over dit leven, als het leven 'onder de zon'. Het lijkt alsof hij wil zeggen:

'als je niet verder kijkt dan dit aardse leven, dan is alles leeg. Maar er is meer dan het leven onder de zon. God is er ook. Als je wilt genieten dan kan dat nooit buiten Hem.

- Het beste voor een mens is dat hij geniet van z'n eten en drinken (2:24). Daarin is de hand van God.
- God heeft alles voortreffelijk gemaakt (3:11).
- Als je kunt genieten is dat een gave van God (3:13).
- Het goede genieten is een geschenk van God (5:17, 8:15)
- Eet je brood met vreugde, drink met een vrolijk hart, God ziet het met vreugde aan. Draag vrolijke kleren, kies een feestelijke geur, Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Want God heeft dat zo gewild (9:7)!
- Geniet van je jeugd (11:9). Maar wees je bewust dat je daden in het gericht komen. We hebben de neiging om hier gelijk weer aan onze zonden te denken. En dat is ook niet uitgesloten. Maar zou God ons ook niet ter verantwoording roepen als we niet genoten hebben terwijl er veel te genieten was. "Ik heb je zoveel moois gegeven, maar je genoot er niet van".

Is Prediker een pessimist? Ik denk het niet.

Is hij een optimist? Ik denk het ook niet.

Prediker is realist.

Hij observeert het leven. Ontdekt dat het leven zonder God leeg is, ijdelheid. Hij ontdekt dat 'genieten als doel' niets voorstelt en leidt tot een ik-gericht verslaafd zijn. Genieten als doel maakt onverzadigbaar.

Maar als je God kent komt alles in een ander perspectief te staan. Je gaat de mooie dingen van het leven zien als van Hem gekregen. Je gaat Hem danken dat er zoveel te genieten valt.

- Danken voor je partner die 's nachts steeds de dekens naar zich toetrekt omdat dit betekent dat hij/zij bij me is en niet met iemand anders.
- Danken voor je opgroeiende kinderen die computeren i.p.v. de afwas te doen omdat dit betekent dat ze thuis zijn en niet op straat rondhangen.
- Danken voor de puinhoop die ik moet opruimen na een feestje omdat dit betekent dat ik vrienden over de vloer heb gehad.
- Danken voor mijn kleren die wat krap zitten omdat dit betekent dat ik voldoende voedsel heb om te eten.
- Danken voor al de klachten die ik hoor over onze regering omdat dit betekent dat we in een democratie leven waarin we vrijheid hebben van spreken.
- Danken voor de meest ver verwijderde parkeerplaats omdat dit betekent dat ik in staat ben om te lopen en het geluk heb een auto te bezitten.
- Danken voor mijn hoge verwarmingskosten omdat dit betekent dat ik me kan verwarmen wanneer dit nodig is.
- Danken voor de dame achter mij in de kerk die zo vals zingt omdat dit betekent dat ik kan horen.
- Danken voor de stapels was en strijkgoed omdat dit betekent dat ik kleren heb om te dragen.
- Danken voor de wekker die 's morgens afloopt omdat dit betekent dat ik nog steeds in leven ben.
- Danken voor de e-mailtjes die ik alle dagen moet lezen omdat dit betekent dat ik vrienden heb die aan me denken.

Geniet van de dingen die God geeft, dan ben je te genieten.

Geniet van het leven, maar wees je ervan bewust dat er ook duistere dagen zullen zijn. Dat is de realiteit. Daar kan iedereen over mee praten. We zijn nog niet op de nieuwe aarde. Er is veel te genieten maar er is ook veel moeite. De bijbel spreekt

daarover in Rom. 8. De schepping zucht en is in barensnood. En ook wijzelf, die de Geest ontvangen hebben, dat zijn de gelovigen dus, zuchten en verlangen naar de verlossing van ons lichaam. We mogen genieten, maar er is ook veel moeite. Wie krijgt er niet te maken met kapotte relaties, met kanker, met depressies....

Deze dingen zullen dit aardse leven overschaduwen tot de nieuwe aarde aanbreekt. Daar zal ons genieten pas echt volledig zijn. Jezus belooft een bruiloft, een feest, hij richt voor ons een maaltijd aan, waar onze beker zal overvloeien, de dood zal er niet meer zijn, geen tranen meer, geen verdriet, geen depressies, geen kanker, geen kapotte relaties. Dit leven is maar voor even, maar dan wordt het letterlijk 'eindeloos genieten'. Niet als doel, maar als gevolg van het kennen van God!

Wil jij daar bij zijn?

Dat kan. Want de toegang tot dat feest is gratis. Daar heeft Jezus voor gezorgd. Hij heeft bij zijn eerste komst naar de aarde de grootste vijanden van de mens een geweldige slag toegebracht: De dood, de zonde en de duivel. En straks bij zijn tweede komst zullen deze vijanden definitief verslagen worden. Dan is de oorzaak voor het zuchten van de schepping en van de mensheid voor altijd weggenomen.

Nu zijn er mensen die geloven dat Jezus treuzelt met zijn wederkomst. Dat was in de bijbelse tijd ook al zo. Maar de apostel Petrus is daar duidelijk over:

Hij treuzelt niet, maar Hij wil niet dat sommigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen. Daarom laat God deze aarde nog doordraaien. Hij wil mensen redden. Hij verlangt ernaar dat zoveel mogelijk mensen deel zullen hebben aan het 'eeuwige genieten'. En hoe krijg je daar deel aan? Door bekering, zegt Petrus.

Door je vertrouwen niet op jezelf te stellen maar op Jezus. Bekering is jezelf overgeven aan Jezus Christus. Hij heeft 'je toegangkaartje' betaald. Hij wil je Verlosser en Heer zijn.

Zalig ben je als je daar bij zult zijn. Zalig, Gelukkig, te feliciteren betekent dat.

Je bent te feliciteren als je Jezus kent!

Jezus kennen is eeuwig leven hebben! Dat mag nu al een geweldige vreugde zijn.

En zoals je nu al kunt genieten van een vakantie die komen gaat, mag je nu nog veel meer genieten van de geweldige tijd die aanbreekt als Jezus komt.

Lieve mensen, wat wordt het mooi wat Hij voor ons in petto heeft. Ik verheug me er nu al op. Jullie ook? Amen

Maart 2010
G.P. Hartkamp
Wapenveld